

#06

JAARVERSLAG 2016

Vrijwilligers

Jaarverslag 'van Houten&co' 2016

- Vrijwilligers -

Jessica de Lange
Margreet Rijgersberg
Miranda Schaap

Inhoud

De Vrijwilligerscentrale	5
Vrijwilligers Academie Houten	8
Vrijwilligers 'van Houten&co'	11

1. Vrijwilligerscentrale

De Vrijwilligerscentrale is het kenniscentrum op het gebied van vrijwilligerswerk. Organisaties en individuen kunnen terecht bij de vrijwilligerscentrale voor informatie en advies op het gebied van vrijwilligers, maar kunnen ook online vacatures plaatsen of daarop reageren. Vraag en aanbod op het gebied van vrijwilligerswerk worden op die manier samen gebracht.

De vrijwilligerscentrale ondersteunt maatschappelijke organisaties bij het vormgeven en de eventuele implementatie van vrijwilligersbeleid. De centrale is tevens de vraagbaak met betrekking tot ontwikkelingen en regelingen rond vrijwilligerswerk, zoals bijvoorbeeld wet- en regelgeving of trends en ontwikkelingen.

Gezien de toenemende vraag aan burgers zo zelfstandig mogelijk mee te blijven doen en de visie van de overheid op de participatie-maatschappij, waarin iedereen zijn steentje kan bijdragen, blijft de functie van de vrijwilligerscentrale van essentieel belang. Het hebben van een laagdrempelig (online) platform waarop vraag en aanbod op het gebied van vrijwilligerswerk samen komen is een efficiënt middel om het potentieel van de maatschappij ten volle aan te boren en te benutten.

Het voeren van individuele gesprekken is daarnaast een belangrijke functie van de vrijwilligerscentrale. Dit, zodat er een zo goed mogelijk advies op maat gegeven kan worden aan de potentiële vrijwilliger om duurzaam aan de slag te gaan.

'Burgerkracht' staat bij 'van Houten&co' hoog in het vaandel. De Vrijwilligerscentrale speelt hierin haar rol door nauw samen te werken binnen én buiten 'van Houten&co', door mensen met een beperking, kwetsbaarheid en/of zonder werk te adviseren en actief te koppelen aan passende, veilige en toekomstbestendige vrijwilligersplekken.

De redenen voor het doen van vrijwilligerswerk liggen ver uiteen. Vrijwilligerswerk kan een manier zijn om: het netwerk te vergroten, een zinvolle dagbesteding te verkrijgen, nieuwe vaardigheden aan te leren of bestaande vaardigheden te delen, kennis en ervaring bij werkeloosheid (vrijwillig en onvrijwillig) te blijven inzetten en ontwikkelen, of vanuit de intrinsieke motivatie 'iets voor een ander te willen doen'.

De activiteiten en de taken van de coördinator Vrijwilligerscentrale

- Online bemiddelen tussen vraag en aanbod op het gebied van vrijwilligerswerk.
- Het voeren van individuele gesprekken met potentiële vrijwilligers.
- Het contact leggen en onderhouden met coördinatoren van maatschappelijke organisaties. Dit met als doel:
 - Betere matching (ook op maat, buiten bestaande/reguliere vacatures om)
 - Informeren van organisaties over beleid, wet- en regelgeving
 - Geïnformeerd blijven en informatie geven over activiteiten, wensen, behoeften, trends in Houten
- Netwerk vrijwilligersorganisaties in de zorg. De coördinator is voorzitter van dit overleg. Centraal in het netwerk staat het delen van informatie en het bespreken van relevante thema's. In 2016 heeft de nadruk gelegen op de landelijke en lokale ontwikkelingen rondom mantelzorg, de oprichting van het Steunpunt Mantelzorg en de opstart van de Vrijwilligers Academie Houten. Er zijn in 2016 4 bijeenkomsten geweest, in wisselende samenstelling. De volgende partijen zijn onderdeel van het netwerk: Sociaal Loket, Sociaal Team, Zonnebloem Houten, Rode Kruis Houten, Nederlandse Patiënten Vereniging, Proxima Terminale Thuiszorg, Reinearde, Zonnebloem Schalkwijk, Handje Helpen, Inter Diaconaal Overleg, Stichting Warande, Zorgspectrum, Stichting Philadelphia, Stichting Gehandicapten Belangen Houten, Hart&Vaatgroep regio Utrecht, Hospice Kromme Rijnstreek, Stichting Present, Stichting Timon, Bijzonder Thuisafgehaald, Gemeente Houten, 'van Houten&co' (Vluchtelingenwerk, Steunpunt Mantelzorg, Bijzondere doelgroepen, Opbouwwerk, Bezoekdienst/Preventief Huisbezoek, consulent Welzijn, Jongerenwerk).

De vertegenwoordigers van 'van Houten&co' wisselen elkaar af op agenda.
- Bijwonen van het participatienetwerk; op thema is de coördinator van de Vrijwilligerscentrale hierbij aanwezig. Ook wordt de samenwerking gezocht met het netwerk Vrijwilligersorganisaties in de zorg om zo de samenwerking formele en informele zorg te versterken.
- Volgen van landelijke ontwikkelingen, onder andere rondom wet- en regelgeving, maatschappelijke belangen, tegenprestatie, statushouders etc.. Uiteraard behoort ook het delen van deze ontwikkelingen met vrijwilligers en organisaties tot de werkzaamheden van de coördinator van de vrijwilligerscentrale.

Cijfers, concrete resultaten

- Op 31 december 2016 staan er **284 vacatures** op de website. Deze stijging ten opzichte van 2015 (**159 op 31 december 2015**) kan voor een deel verklaard worden doordat de laatste opschoning van het vacaturebestand heeft plaats gevonden in juni 2016. In 2015 is er ook in december nog een mailing uitgegaan naar alle organisaties met de vraag vervulde of niet meer relevante vacatures te verwijderen.
Daarnaast zien we dat er, door bestaande en nieuwe organisaties, meer vacatures worden geplaatst voor veelzijdiger functies. Vacatures worden concreter en meer afgebakend, waardoor er per organisatie gemiddeld gezien meer vacatures worden geplaatst. Dit is waarschijnlijk vanwege het steeds grotere beroep dat op vrijwilligers wordt gedaan (er zijn steeds meer taken voor vrijwilligers binnen een organisatie).
- In 2016 hebben zich **180 nieuwe vrijwilligers** gemeld. Aantal ingeschreven nieuwe vrijwilligers in 2015 was 226, een lichte daling heeft plaats gevonden ten opzichte van vorig jaar. Een directe verklaring daarvoor is niet te geven. In de loop der jaren is er wel steeds een schommeling te zien, het ene jaar zijn er iets meer aanmeldingen dan het andere jaar.
- Er zijn afgelopen jaar **56 individuele gesprekken** gevoerd met potentiële vrijwilligers (In 2015 waren dat er 73). Veelal is de strekking van deze gesprekken oriënterend geweest. Vervolg op een dergelijk gesprek is in de meeste gevallen een mailing met gerichte adviezen. Deze adviezen kunnen bestaan uit vacatures, oriënterende gesprekken bij specifieke organisaties of een doorverwijzing naar een collega. De daling in het aantal individuele gesprekken ten opzichte van vorig jaar hangt samen met de daling in het totaal aantal vrijwilligers.
- In september 2016 is de toenmalige coördinator van de Vrijwilligerscentrale met vervroegd pensioen gegaan. Haar afscheidscadeau aan alle samenwerkingspartners, collega's en vrijwilligers was een lezing over de toekomst van vrijwilligerswerk, gegeven door Joost van Alkemade (directeur van het NOV). Op deze lezing en de aansluitende afscheidsreceptie zijn ruim 100 geïnteresseerden afgekomen.

2. De Vrijwilligers Academie Houten

De Vrijwilligers Academie Houten is, na een opstartfase in 2014/2015, in november 2015 van start gegaan. Dit initiatief van 'van Houten&co' wordt vorm gegeven door een werkgroep bestaande uit vrijwilligers en beroepskrachten van 'van Houten&co'. Een openingsweek in november 2015 met verschillende workshops en bijeenkomsten heeft, naast naamsbekendheid bij organisaties, vrijwilligers en mantelzorgers en zicht op diens behoeften en wensen, tal van aanbieders voor workshops opgeleverd.

Met deze aanbieders zijn er in 2016 in totaal 21 bijeenkomsten/workshops georganiseerd. Op basis van een inventarisatie van behoeften onder organisaties, vrijwilligers en mantelzorgers gedurende de openingsweek zijn de workshops vormgegeven.

Gedurende 2016 hebben de volgende bijeenkomsten van de Vrijwilligers Academie Houten plaats gevonden.

Datum	Titel	Deelnemers
Februari 2016	Beschadigd Brein	15
11-03-2016	NL Doet: CHECC workshopochtend	52
26-05-2016	EHBO Light	17
08-06-2016	Gespreksvaardigheden	7
10-06-2016	Aandacht voor jou	6
14-06-2016	Signaleren Huiselijk geweld	8
24-06-2016	Gastheerschap en klantvriendelijkheid	10
12-09-2016	Beschadigd Brein	16
31-10-2016	Omgaan met boze mensen	20
29-11-2016	Symposium 'horen, zien, verwijzen	35
	Totaal aantal	186

Vanwege te weinig aanmeldingen hebben de volgende cursussen niet plaats gevonden.

Datum	Titel	Aanmeldingen
24-05-2016	Herkennen van financiële problemen	1 (minimaal 8)
07-06-2016	Omgaan met jongeren	3 (minimaal 6)
21-06-2016	Omgaan met stress	4 (minimaal 10)
20-09-2016	Ontspannen vakantiegevoel vasthouden	0 (minimaal 10)
10-10-2016	Oriëntatie op vrijwilligerswerk	0 (minimaal 4)
24-10-2016	IVA	1 (minimaal 6)
03-11-2016	EHBO Light	8 (minimaal 10)
21-11-2016	Kennismaking met Sociale Media	8 (minimaal 10)
22-11-2016	Eigen Regie	3 (minimaal 10)
22-11-2016	Voedselveiligheid	0 (minimaal 8)
12-12-2016	Mindfulness	7 (minimaal 10)

In 2016 heeft Vrijwilligers Academie Houten vooral ingezet op het aanbod van workshops. Tijdens de spin off hebben veel vrijwilligers en organisaties zich aangeboden voor het geven van een workshop voor vrijwilligers en/of mantelzorgers. Een gedegen, gevarieerd en kwalitatief hoogstaand aanbod is het resultaat geweest.

Echter, is in de helft van de gevallen gebleken dat er onvoldoende aanmeldingen waren om de workshop van start te laten gaan. Er is op verschillende manieren pr gemaakt voor de betreffende workshops: via de lokale kranten, via direct mailings naar organisaties en via algemene mailings naar organisaties. Daarnaast is er tijdens onder andere de activiteitenmarkt en de mantelzorgmarkt geflyerd en zijn de flyers op verschillende plaatsen te vinden (o.a. het gemeentehuis, bibliotheek, Wijkcentrum/cultuurhuis Schoneveld).

Uit de cijfers en de werkwijze van 2016 kunnen we het volgende concluderen:

- Het aanbod komt niet of onvoldoende terecht bij de 'directe' vrijwilliger.

- De vrijwilliger wordt niet voldoende door diens organisatie uitgenodigd een workshop te volgen.
- Organisaties voelen zich niet medeverantwoordelijk voor de vrijwilligersacademie.
- Het aanbod sluit onvoldoende aan op de vraag van vrijwilligers óf organisaties.
- Er is nauwelijks gebruik gemaakt van de mogelijkheid de academie als vindplaats te benaderen voor al aangeboden deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers binnen specifieke organisaties.

Op 11 november heeft er een zogenaamde heidag plaats gevonden, met externe begeleiding, om met de werkgroep de resultaten en werkwijze tot dan toe te evalueren en samen naar de toekomst te kijken.

Belangrijkste uitkomsten van deze heidag zijn:

- Er kan meer geïnvesteerd worden in draagvlak bij organisaties die werken met/voor vrijwilligers.
- De academie wordt meer een vindplaats van deskundigheidsbevordering en minder een directe aanbieder van workshops. Door het aanbod samen te brengen kunnen cursussen voller en dus per deelnemer goedkoper worden aangeboden. Kruisbestuiving tussen vrijwilligers van verschillende organisaties kan leiden tot nieuwe inzichten die waardevol kunnen zijn. Het aanbod sluit meer aan op de behoefte van organisaties en vrijwilligers. Door deze aanpak van verbinden en samen brengen, wordt ook duidelijker waar wel behoefte maar geen aanbod is. De academie kan in dat geval in haar netwerk op zoek naar een passende aanbieder en de betreffende workshop volledig organiseren vanuit de academie.
- De samenwerking met de Vrijwilligerscentrale en Steunpunt Mantelzorg kunnen worden geïntensiveerd. Beide beschikken over een netwerk van organisaties, vrijwilligers en mantelzorgers, evenals kennis over behoeften, wensen en mogelijkheden van organisaties, vrijwilligers en mantelzorgers.
- Het netwerk Vrijwilligers in de zorg kan een plek zijn om draagvlak te creëren en om aanbod te bundelen en vragen op te halen. Dit netwerk wordt voorgezeten door de coördinator van de Vrijwilligerscentrale.

In 2017 zal met name ingezet worden op de contacten met organisaties, het opbouwen van een database van geïnteresseerden en het intensiveren van samenwerking met de Vrijwilligerscentrale en Steunpunt Mantelzorg.

11. Vrijwilligers 'van Houten&co'

De inzet van vrijwilligers binnen 'van Houten&co' is zeer divers: het aantal uren dat vrijwilligers werken loopt zeer uiteen en ook de functies die zij vervullen: lid van de Raad van Toezicht, receptioniste, medewerkers bezoeken diensten, werkzaam bij het activiteitenbureau Cursus&co, barmedewerker in het Jongeren centrum of werkzaam bij het meldpunt van Tafeltje Dek Je.

De groep vrijwilligers breidt zich verder uit. Er is een grote behoefte om maatschappelijk actief te zijn, talenten verder te ontwikkelen of een zinvolle dagbesteding te hebben. Iedere vrijwilliger werkt vanuit zijn/haar persoonlijke drijfveren en met de eigen mogelijkheden.

De groep vrijwilligers is de laatste jaren gegroeid naar zo'n 550 vrijwilligers eind 2016. De meeste vrijwilligers werken onder verantwoordelijkheid van een beroepskracht, meer of minder zelfstandig. De groep die extra begeleiding nodig heeft, kan aan de slag als assistent-vrijwilliger en wordt gesteund door een ervaren vrijwilliger.

Vrijwilligers hebben een vrijwilligersovereenkomst waarin de rechten, plichten en de werkzaamheden zijn beschreven. 'van Houten&co' heeft een vrijwilligersbeleid en draagt zorg voor deskundigheidsbevordering en werkoverleg. Centraal is een medewerker verantwoordelijk voor de functieomschrijvingen, registratie van de vrijwilligers, vacatures etc. 'van Houten&co' kent al enige tijd een Vrijwilligersraad. Deze raad behartigt de belangen van alle vrijwilligers binnen de organisatie, heeft overleg met de directie over, en heeft invloed op het vrijwilligersbeleid.

Het vrijwilligersfeest van 2016 is gevierd met vele betrokken vrijwilligers. Zij werden in het zonnetje gezet door de beroepskrachten, maar ook door raadsleden, medewerkers van andere organisaties en betrokkenen bij onze organisatie die juist op deze avond voor onze vrijwilligers de handen uit de mouwen steken. Dit jaar met een bijzonder thema: digitalisering en robotisering.

In 2014 heeft 'van Houten&co' het keurmerk 'Goed Geregeld' ontvangen uit handen van de voorzitter van de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV). Zij hebben na beoordeling van de zelfevaluatie vrijwillige inzet door één van de kwaliteitsadviseurs van haar landelijk netwerk 'van Houten&co' deze

kwaliteitsonderscheiding toegekend. De NOV is van mening dat 'van Houten&co' het vrijwilligerswerk zo heeft georganiseerd dat vrijwilligers kunnen rekenen op voldoende mogelijkheden om zich met succes in te zetten en te ontplooiën.

In 2016 is een start gemaakt met de voorbereiding van een zgn. Proeftuin Vrijwilligers dat in 2017 uitgevoerd zal worden. Het is een gezamenlijk project van directie en Vrijwilligersraad met als doel: meer kennis delen m.b.t. de organisatie en haar activiteiten en vrijwilligers vragen naar hun ambitie om dit werk te doen en de hun verwachten m.b.t. waardering, scholing en ondersteuning.

Onderdoor 160
3995 DX Houten

030 - 70 01 500

www.vanhoutenenco.nl

